

Kypros-anbefalingene om vurdering som fremmer inkludering

Flere enn 150 deltakere fra 29 land møttes under konferansen "Vurdering i inkluderende miljøer", som ble arrangert av det kypriske utdannings- og kulturdepartementet i fellesskap med European Agency for Development in Special Needs Education. Konferansen gikk av stabelen i Limassol på Kypros den 23. og 24. oktober 2008 og markerte slutten på tre års arbeid med å undersøke retningslinjer og praksis for vurdering som støtter inkludering i ordinære miljøer.

Dette dokumentet er resultatet av deres debatter og felles konklusjoner og presenterer deltakernes anbefalinger til beslutningstakere og fagpersoner for den videre utviklingen av vurderingsprosesser som støtter inkludering.

Ytringene i dette dokumentet er alle i tråd med viktige internasjonale bestemmelser angående funksjonshemming og det å imøtekomme tilpasset opplæring, f.eks. Salamanca-erklæringen (1994) og FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter (2006).

Representantene hevder at det i alle land ...

... er slik at det å ha prosesser, prosedyrer, metoder og verktøy for vurdering er avgjørende for å støtte opplæring av alle elever, inkludert elever med behov for tilpasset opplæring.

... er slik at vurdering kan bidra til eller også hindre inkluderingsprosessen. Utviklingen av vurderingsprosedyrer og inkluderende praksis er som regel forbundet med hverandre.

... til tross for at diagnostisering har en sentral rolle i vurderingsprosedyrer – er et behov for at vurdering tilknyttet tilpasset opplæring skifter fokus fra å stole for mye på en første identifisering som bygger på diagnostisering og ressursfordeling (ofte utført av personer utenfor den ordinære skolen), til å vektlegge en formativ vurdering som utføres av lærere og andre fagpersoner. En slik formativ vurdering vil bidra med informasjon og legge direkte føringer for opplæring og læring.

... er et behov for å utvikle systemer for fortløpende, formativ vurdering som har en effekt for ordinære skoler. Dette gjøres ved å gi skoler og lærere verktøyene de trenger for å kunne ta ansvar for en vurdering av læringen til alle elever, inkludert elever med behov for tilpasset opplæring. Lærerne vil i tillegg kunne identifisere de særskilte behovene til andre elever på et tidlig stadium.

Representantene er enige om ...

... konseptet *vurdering som fremmer inkludering*: vurdering i ordinære miljøer, hvor retningslinjer og praksis skal fremme læringen til alle elever, så langt det lar seg gjøre.

... at hovedmålet med vurdering som fremmer inkludering er at alle retningslinjer og prosedyrer for vurdering skal støtte og forenkle inkludering og deltakelse av alle elever – fysisk, sosialt og akademisk – også de som har lett for å falle utenfor, og spesielt elever med behov for tilpasset opplæring.

... at prinsippene som ligger til grunn for vurdering som fremmer inkludering er som følger:

- Alle vurderingsprosedyrer skal fokusere på å informere og å fremme læring.
- Elever skal ha rett til informerte vurderingsprosedyrer hvor de selv deltar.
- Alle elever skal ha rett til å delta i vurderingsprosedyrer som er pålitelige, relevante og tilpasset for å imøtekomme den enkelte elevens spesifikke behov.

- Alle vurderingsprosedyrer skal være utformet ved hjelp av prinsippene om universell utforming, slik at de gir alle elever muligheten til å vise sine læringsresultater, sine ferdigheter og sin kunnskap.
- Behovene til elever med behov for tilpasset opplæring skal vurderes og hensyntas innenfor alle retningslinjer for vurdering, enten retningslinjene er generelle eller spesifikke for tilpasset opplæring.
- Alle vurderingsprosedyrer skal utfylle og tydeliggjøre hverandre.
- Alle vurderingsprosedyrer skal ta sikte på å ta høyde for og hylle mangfoldet ved å identifisere og verdsette alle elevers individuelle læringsprosess og læringsresultater.
- Alle vurderingsprosedyrer skal henge logisk sammen og samordnes ved hjelp av målet om å støtte opplæring og læring.
- Vurdering som fremmer inkludering skal ha et eksplisitt mål om å forhindre segregering ved å unngå (så langt det lar seg gjøre) alle former for stigmatisering og fokusere på opplærings- og læringsmetoder som fremmer inkludering.

... at nyskapende praksis innenfor vurdering som fremmer inkludering viser at alle elever nyter godt av denne vurderingspraksisen.

... at vurdering som *fremmer læring* – en metode der elevene vurderer sin egen læring og deltar i en interaktiv og gjensidig tilbakemeldingsprosess med lærerne sine for å planlegge neste trinn i læringsprosessen sammen – er en tilnæringsmetode som støtter vurdering som fremmer inkludering.

Representantene anbefaler at ...

... alle elever deltar i og har muligheter til å påvirke sin egen vurdering samt utviklingen, iverksettingen og evalueringen av sine egne læringsmål og -planer (individuell opplæringsplan eller liknende verktøy).

... foreldre deltar i og har muligheter til å påvirke alle vurderingsprosedyrer som angår deres barn.

... lærere bruker vurdering som fremmer læring som en metode til å forbedre læringsmulighetene for alle elever. Dette omfatter det å sette mål for og med elever (i forbindelse med effektive læringsstrategier for en bestemt elev) og også for seg selv. Det omfatter også å gi tilbakemeldinger om læringen til elever på en måte som imøtekommer deres behov og støtter deres læringsprosess.

... skoler iverksetter en vurderingsplan som beskriver formål og anvendelse, roller og ansvarsforhold for vurdering i tillegg til en klar redegjørelse for hvordan vurdering benyttes for å støtte de forskjellige behovene til alle elever.

... tverrfaglige vurderingsgrupper – uavhengig av faglig sammensetning eller medlemskap – arbeider for å støtte inkludering og opplærings- og læringsprosesser for alle elever.

... retningslinjer og prosedyrer for vurdering støtter og forenkler inkludering og deltakelse av alle elever, inkludert elever som lett faller utenfor, og spesielt dem med behov for tilpasset opplæring.

... vurderingsrelatert lovverk alltid skal fremme effektiv iverksetting av vurdering som fremmer inkludering.

Limassol, Kypros, oktober 2008